

Obsah

I. KLIMATICKÉ ZMĚNY A VÝVOJ LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

O minulosti, která není klíčem k budoucnosti – Zapomenutá doba ledová – Tady byly ledovce! – Brána do vzdálených světů a časů – Ledových dob bylo několik! –

Hlubokomořské archivy –

O čem vyprávějí české a moravské spraše – Nový pohled na historii klimatu – Klimatické šoky – Cyklus ledových dob – Klimatické změny a vývoj hominidů – Heinrichovy vrstvičky – Když zmrznou i žízaly – Oceánský tepelný výměník – Člověk a biosféra v poslední době ledové – Přirozené změny podnebí a vliv člověka – Povede dnešní oteplení k nástupu doby ledové? – Dramatický konec (zatím) poslední ledové doby – Jak se dá „vypnout“ oceánský výměník? – Vymírání velkých savců – Stopy po konci ledové v Českých zemích – Zformovalo nás počasí?

7

II. KLIMA JAKO VĚC MĚŘÍTKA

28

III. HOLOCÉN – DOBA MEZILEDOVÁ, VE KTERÉ ŽIJEME

Od homogenity k nečekané proměnlivosti – Lesy na postupu – Čas bučin a doubrav – Vznik zemědělství – Lužická ekologická katastrofa – Strategie přežití

32

IV. SVĚDECTVÍ PŘÍRODNÍCH ARCHIVŮ

Hlubokomořské sedimenty a spraše – Kontinentální a horské ledovce – Jezerní a říční sedimenty – Koráli a letokruhy stromů – Pylová zrna

40

V. CO PROZRADILY PÍSEMNÉ ZÁZNAMY

44

VI. GRÓNSKÉ LEDOVCE PROMLUVILY

47

VII. DĚJINY PSANÉ KLIMATEM

Husitské bouře – Třicetiletá válka

52

VIII. SRÁŽKY V LETECH 4000 PŘ. N. L. AŽ 1000 N. L.

Klimatické extrémy – Roky před naším letopočtem –

Roky našeho letopočtu – Období planetární harmonie
a planetárního chaosu

65

IX. SRÁŽKOVÉ EXTRÉMY A DĚJINY LIDSTVA

Minimum Mohendžo-Daro (Indie, Sumer, Řecko a Kréta,
Egypt) – Stěhování národů I (Mořské národy, Árjové, Čína)

– Homérské minimum (Etruskové, řecká kolonizace) – Keltské
minimum – Řecké minimum (Keltské výboje, Čína) –
Stěhování národů II (Řím, křesťané, svědectví nalezených
mincí, nálezy mincí v provincích, písemné záznamy,
geomagnetická aktivita, keltský sklízecí stroj, klimatické
problémy v prvních stoletích našeho letopočtu, Slované,
nástup islámu, Peru, evropské kmeny na cestách)

74

X. CO NEBYLO V ZÁPISECH, ANEBO POČASÍ PŘED ROKEM 3000 PŘ. N. L.

130

XI. ŘÍDILO POČASÍ LIDSKE DĚJINY?

Kdy jsme začali mluvit různými jazyky? – Vliv klimatu
na vývoj civilizací – Jak přežít?

141

XII. CO NÁS ČEKÁ – OTEPLENÍ, NEBO OCHLAZENÍ?

Hlasy pro oteplení – Hlasy pro ochlazení – Co nás tedy čeká?

151

DOSLOV

163

O AUTOROVÍ

164

PŘÍLOHA 1

**METODA POUŽITÁ K SESTROJENÍ
KLIMATOLOGICKÝCH GRAFŮ**

165

PŘÍLOHA 2

**PRŮBĚH SRÁŽKOVÉ ČINNOSTI
V LETECH 3000 PŘ. N. L. AŽ 1000 N. L**

167

PŘÍLOHA 3

**RELATIVNÍ POČTY ŘÍMSKÝCH MINCÍ
V PERIFERNÍCH OBLASTECH**

184

Poznámky

192

Použitá literatura

196

Obsah

203